

Iulian Ciocan

Dama de cupă

roman

POLIROM
2018

Ei bine, într-una din zile, când se întoarse acasă mai devreme ca de obicei, Nistor Polobok descoperi cu surprindere că jurnalista rea de gură îi filma cu nonșalanță castelul faraonic.

„Ce naiba? Cine v-a permis să-mi filmați casa?!“, răcni Nistor Polobok în timp ce se apropia în pas alergător, gîfîind, de intrusa pusă mereu pe scandal.

„Calmați-vă... Am voie să fac pe stradă orice doresc. Nu am intrat în ograda dumneavoastră“, zise bruneta între două vîrste, continuînd să-i filmeze castelul cu același aplomb.

„Cară-te de-aici, femeie!“, se zborși la ziarista impertinentă Nistor Polobok, simțind un val de furie în gît.

„Văd că aveți o reacție absolut neadecvată, domnule Polobok! Să înțeleg, prin urmare, că e adevărat ce mi-au zis sursele mele? Ele zic că dumneavoastră, domnule Polobok, nu ați fi putut să construiți acest castel fără să luați mită.“

Natalia Mereacre îl săgetă cu o privire pătrunzătoare și rîse pe înfundate. Faptul că această scandalagioaică notorie avea niște ochi mari, albaștri îl înfurie și mai tare pe Nistor Polobok. Într-o clipită se făcu foc și pară. Se aruncă asupra aparatului de filmat al jurnalistei și îi lovi cu pumnul obiectivul, care se făcu țandări. Iar bruneta cu ochi albaștri, după cîteva clipe de stupefacție, îi strigă cu o ură clocotitoare: „Să crăpi, jigodie

coruptă! Să crăăăăăăpi!!!“. Apoi își luă tălpășița, proferând amenințări.

...Da, abia acum lui Nistor Polobok i se ridicase pînza de pe ochi, abia acum înțelegea el că anume incidentul cu ziarista Mereacre, aparent stupid și insignifiant, fusese întîmplarea-cheie din ultimii ani. Un incident pe care el îl uitase repede, dar ale cărui reminiscențe i se depozitaseră în subconștient, i se infiltraseră în visul ciudat ce-l tot chinuia de la o vreme. Natalia Mereacre, această ziaristă neastîmpărată, era dama de cupă! Nistor Polobok fu copleșit de un sentiment puternic de vinovăție: o bruscase și-i stricase aparatul de filmat atunci, deși, într-adevăr, ani de zile luase mită în draci. Își construisese castelul faraonic cu bani extorcați de la cetățeni și Natalia Mereacre avea toate motivele să-l filmeze și să vorbească despre el în articole și emisiuni. Și, la drept vorbind, *Inamicul Corupției* nici nu era un ziar de scandal. Era o publicație care scotea la iveală mișmașurile reale. Trebuia s-o găsească acum pe Natalia Mereacre și să-i ceară iertare nu numai pentru că o tratase cu brutalitate, ci și pentru că ea era dama de cupă! Firește, era foarte straniu că nu adulterele, ci altercația cu ziarista era păcatul care trebuia ispășit pentru salvarea Chișinăului. Nu era oare gravitatea adulterului mai mare decît cea a cetei? Dar crîmpeiele aparent disparate ale realității se așezau acum ca într-un puzzle, reconstituindu-i adevărul

halucinant. Un fir invizibil le unea pe toate, nimic nu era întâmplător. *Crăpătura* care-i distrusese casa și care amenința viața întregului oraș fusese generată de faptul că el *crăpase* în țândări obiectivul aparatului de filmat al ziaristei, de faptul că jurnalista îi strigase „Să crăpi!”, ca și cum l-ar fi blestemat.

Nistor Polobok era pe punctul de a merge la redacția ziarului *Inamicul Corupției*, de a-i spune totul în față acestei Natalia Mereacre și de a opri expansiunea gropii. Înainte să iasă din vilă, simți însă nevoia să se uite în oglindă și... rămase nemulțumit de propria fizionomie. Așa că se duse în baie și-și tunse minuțios barba sîrmoasă. Apoi făcu ceea ce nu mai făcuse de mult timp: se parfumă și chiar își lustrui pantofii. Întîlnirea cu Natalia Mereacre avea o miză uriașă și Nistor Polobok nu putea să i se arate în față neîngrijit.

În zorii tranziției, la începutul anilor '90, tânărul Radu Bîlbă era student la Universitatea din Brașov. Și, cînd se întorcea acasă, în vacanțe, discuta deseori în curtea blocului cu un vecin sfătos, cu nenea Nicolae. Vecinul acela avea atunci circa cincizeci de ani și era foarte interesat de viața de zi cu zi a oamenilor din misterioasa Românie. Nenea Nicolae îl ruga mereu pe student să-i povestească ce mai văzuse dincolo de Prut, îl întreba cum arăta Brașovul. Nenea Nicolae era curios să afle amănunte despre toate celea: prețuri, peisaje, arhitectură, atmosferă, obișnuințe, valori și prejudecăți. Și mereu îl asculta pe student cu ochii boldiți de mirare. De multe ori, istorisirile tînărului Radu Bîlbă îl făceau visător pe nenea Nicolae, îi exaltau imaginația.

Apoi, în toamna anului 1996, după înfrîngerea lui Mireea Snegur în alegerile prezidențiale, după această înfrîngere comparată de mulți cu o catastrofă, nenea Nicolae îi mărturisi tînărului Bîlbă că luase o decizie ce urma să-i schimbe din temelie

viața. Nenea Nicolae îi vorbea cu amărăciune tânărului despre mediul sufocant din Republica Moldova, despre lumea în derivă a tranziției. Și chiar scuipă îngreșat de câteva ori. În opinia lui nenea Nicolae, numai obținerea cetățeniei române era colacul de salvare. De aceea, omul de circa cincizeci și cinci de ani se apucă să adune actele necesare pentru obținerea ei.

Erau, din păcate, multe acte de făcut. Vreo patru luni s-a chinuit nenea Nicolae să capete extrasul certificatului de naștere al mamei, din cauză că satul în care se născuse maică-sa aparținuse mai multor județe și raioane. Pe deasupra, la Arhivă era mereu o înghesuială insuportabilă. Mii de moldoveni, ademeniți de o viață mai frumoasă, voiau cetățenia statului de peste Prut și luau cu asalt instituția toată ziua.

Acolo, lângă Arhivă, un individ cu privire șerpească i-a promis marea cu sarea și pe urmă i-a tras țepă. După mai multe peripecii, după o călătorie obositoare la București și după o noapte în care a trebuit să doarmă chircit în mașina unui cumătru, nenea Nicolae a depus toate actele pentru obținerea cetățeniei care putea să-l scoată din obiele.

Au urmat apoi ani lungi de așteptare. Multă vreme a așteptat nenea Nicolae să devină cetățean român. Uneori era copleșit de deznădejde: nu cumva funcționarii români își băgaseră picioarele

în el? Minunea s-a produs în anul 2002. Radu Bîlbă lucra atunci la Universitatea de Stat și și amintește cât de fericit era nenea Nicolae și cum îi arăta vecinul, cu mîndrie, mult rîvnitul pașaport românesc. Nu-i vorbă, nenea Nicolae avea deja peste șaizeci și unu de ani, dar pașaportul românesc îl întinerise în mod miraculos. Nenea Nicolae trăia un sentiment de plinătate.

Pe urmă, după încă vreo cinci ani, prin 2007, nenea Nicolae a avut o revelație: trebuia să-și ia calabalicul și să plece în mirifica Românie! După alți câțiva ani, la venerabila vîrstă de șaptezeci și trei de primăveri, nenea Nicolae și-a vîndut, în sfîrșit, apartamentul invadat de molii. În ziua aceea fatală, pe care nu o va uita niciodată, lectorul Radu Bîlbă descoperi în curtea blocului un camion pentru mutări de mobilier pufăind ritmic. Nenea Nicolae le dădea zor hamalilor apatici, iar soția bătrînului aștepta cu nerăbdare să șteargă putina din fieful tranziției interminabile. La despărțire, nenea Nicolae nu și-a putut ascunde emoțiile. Era fericit, aproape că i se realizase un vis. Omul de șaptezeci și trei de ani evada din spațiul în care decăderea morală făcea ravagii, pleca într-o lume în plină modernizare. Radu Bîlbă simți chiar un soi de invidie. El rămînea în țara corupției și sărăciei. Totuși, își suprimă mica invidie și îi dori lui nenea Nicolae o viață fericită în România. Și au urcat în camion nenea Nicolae și nevastă-sa și-au